

Sygn. akt **II AKz 1344/20**

POSTANOWIENIE

Dnia 15 grudnia 2020 roku

Sąd Apelacyjny w Katowicach w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący: sędzia Sądu Apelacyjnego Gwidon Jaworski

Protokolant: Damian Krzywda

po rozpoznaniu w sprawie **T. S.**

oskarżonego o przestępstwa z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 148 § 1 k.k. i inne

zażalenia obrońcy oskarżonego

na postanowienie Sądu Okręgowego w Katowicach

z dnia 16 listopada 2020 roku, sygn. akt XXI K 73/20

w przedmiocie przedłużenia tymczasowego aresztowania

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k.

postanawia

utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Katowicach postanowieniem z dnia 16 listopada 2020 roku, sygn. akt XXI K 73/20 na podstawie art. 249 § 1 k.p.k., art. 258 § 1 pkt 2 k.p.k. i art. 258 § 2 k.p.k. przedłużył wobec oskarżonego T. S. środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania, zastosowany postanowieniem Sądu Rejonowego w Sosnowcu z dnia 3 stycznia 2020 roku, sygn. akt IX Kp 1/20 na dalszy czas oznaczony, tj. do dnia 23 lutego 2021 roku do godz. 20:00.

Na powyższe postanowienie zażalenie wniósł obrońca oskarżonego, zarzucając orzeczeniu obrazę przepisów postępowania, a to art. 249 § 1 k.p.k. i art. 258 § 1 pkt 2 i § 2 k.p.k. i wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia i uchylenie tymczasowego aresztowania wobec oskarżonego, ewentualnie o zastosowanie w miejsce tymczasowego aresztowania nieizolacyjnych środków zapobiegawczych.

Nieprawomocnym wyrokiem z 25 listopada 2020 roku uniewinniono oskarżonego od popełnienia czynu z art. 193 k.k., a w ramach pozostałych dwóch zarzutów został on skazany za czyn z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 148 § 1 k.k., za co wymierzono mu karę 3 lat pozbawienia wolności. Po ogłoszeniu wyroku, Sąd uchylił środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania i w jego miejsce zastosował dozór Policji, po czym obrońca oskarżonego oświadczył, że cofa zażalenie na przedłużenie tymczasowego aresztowania z dnia 19 listopada 2020 roku.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Zażalenie nie zasługiwało na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności wyjaśnić należy, że pomimo uchylenia na rozprawie w dniu 25 listopada 2020 roku tymczasowego aresztowania wobec oskarżonego T. S., na Sądzie Apelacyjnym nadal ciążył obowiązek rozpoznania zażalenia na postanowienie Sądu Okręgowego z dnia 16 listopada 2020 przedłużającego stosowanie tego środka

zapobiegawczego do dnia 23 lutego 2021 roku. Uchylenie tymczasowego aresztowania, czy też upływ jego terminu przed rozpoznaniem zażalenia na decyzję o jego zastosowaniu lub przedłużeniu, nie dezaktualizuje bowiem potrzeby kontroli odwoławczej takiego postanowienia. Nadal istnieje konieczność oceny, czy zastosowanie lub przedłużenie najsurowszego ze środków zapobiegawczych, zostało dokonane w sposób legalny i zasadny. Nie zwalnia od tego żaden przepis Kodeksu postępowania karnego, w szczególności przepisy art. 430 k.p.k., art. 429 k.p. k. i 432 k.p.k., które przewidują zamknięty katalog sytuacji, w których sąd odwoławczy może pozostawić wniesiony środek odwoławczy bez rozpoznania (zob. uchwała SN z dnia 27 lutego 2007 r., I KZP 37/06, OSNKW 2007, z. 3, poz. 22). Dokonanie przez sąd odwoławczy kontroli instancyjnej w ww. sytuacji procesowej ma również wymiar praktyczny. Stwierdzenie bowiem przez ten sąd, że zastosowanie lub przedłużenie tymczasowego aresztowania naruszyło prawo lub było niezasadne, może mieć kapitalne znaczenie w przypadku ewentualnego dochodzenia przez tymczasowo aresztowanego roszczeń z tytułu niewątpliwie niesłusznego tymczasowego aresztowania na podstawie przepisu art. 552 § 4 k.p.k. (zob. też postanowienie SN z dnia 1 czerwca 2000 r. II KZ 59/00, OSNKW 2000, z. 5-6, poz. 50).

Także cofnięcie przez obrońcę oskarżonego w toku rozprawy w dniu 25 listopada 2020 roku wniesionego zażalenia na postanowienie z 16 listopada 2020 roku nie uprawniało sądu odwoławczego do pozostawienia zażalenia bez rozpoznania zgodnie z art. 432 k.p.k. Wniesiony środek odwoławczy można wprowadzić zgodnie z art. 431 § 1 k.p.k. cofnąć, przy czym dla skuteczności cofnięcia środka odwoławczego wniesionego na korzyść oskarżonego konieczna jest jego zgoda (art. 431 § 3 k.p.k.). Tymczasem w niniejszej sprawie, Sąd Okręgowy po wydaniu wyroku i uchyleniu tymczasowego aresztowania wobec oskarżonego zapytał wprowadzić obrońcę o stanowisko w przedmiocie wniesionego wcześniej środka odwoławczego na postanowienie z 16 listopada 2020 roku, jednak z niewiadomych względów nie zapytał obecnego na rozprawie oskarżonego, czy wyraża zgodę na cofnięcie zażalenia przez obrońcę.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Apelacyjny dokonał merytorycznej kontroli zaskarżonego postanowienia. Przeprowadzona ocena nie wykazała jednak, aby przedmiotowe orzeczenie było dotknięte wadą prawną, a przedłużenie wobec oskarżonego T. S. tymczasowego aresztowania nastąpiło niezasadnie. Sąd Okręgowy nie dopuścił się bowiem obrazy wskazanych w zażaleniu przepisów postępowania, która miałyby wpływ na treść wydanego w niniejszej sprawie rozstrzygnięcia.

W pierwszej kolejności, zauważyć należy, że wbrew twierdzeniom skarżącego, na chwilę, w której zapadło zaskarżone postanowienie, spełniona była ogólna przesłanka stosowania środków zapobiegawczych z art. 249 § 1 k.p.k. Sąd I instancji przedstawił dowody wskazujące na istnienie dużego prawdopodobieństwa, że oskarżony dopuścił się zarzucanych mu czynów, a tym samym wyczerpująco wykazał materialną podstawę stosowania środków zapobiegawczych. Ustaleń sądu I instancji w tym zakresie nie są w stanie argumenty podniesione w zażaleniu, a sprowadzające się do oceny zeznań pokrzywdzonego, których wiarygodność skarżący podważa.

Wbrew twierdzeniom skarżącego, wobec oskarżonego zachodziła także realna obawa, że może on w sposób bezprawny zakłócać dalszy tok postępowania przygotowawczego, tym bardziej, że w dacie orzekania na rozprawę wyznaczoną na 25 listopada 2020 roku ponownie został wezwany pokrzywdzony i pozostali świadkowie zawnioskowani w akcie oskarżenia do przesłuchania przed sądem. Mając natomiast na względzie charakter relacji pomiędzy oskarżonym a pokrzywdzonym oraz świadkiem M. Ł. Sąd Okręgowy zasadnie uznał, że prawidłowy bieg postępowania mogło zabezpieczyć wyłącznie zastosowanie wobec podejrzanego tymczasowego aresztowania.

Grożąca oskarżonemu surowa kara, na której realność wskazują okoliczności zarzucanej mu zbrodni, jak również uprzednia karalność oskarżonego, rodziła domniemanie, że oskarżony może podejmować próby bezprawnych działań mających na celu destabilizację toku postępowania. Ponieważ okoliczność ta ma charakter domniemania prawnego, nie jest konieczne dowodowe wykazywanie, aby oskarżony podejmował wcześniej konkretne działania w tym kierunku. Choć po wydaniu nieprawomocnego wyroku, Sąd I instancji uznał, że stosowanie tymczasowego aresztowania nie jest już konieczne dla zabezpieczenia prawidłowego toku postępowania, to na chwilę orzekania w przedmiocie przedłużenia tymczasowego aresztowania domniemanie takie nie zostało obalone.

Tym samym zarzuty obrazy art. 258 § 1 pkt 2 i § 2 k.p.k. należało uznać za chybione. Wskazane w zaskarżonym postanowieniu obawy i znaczny stopień ich nasilenia, przekonują, że w chwili orzekania jedynie najsurowszy ze środków zapobiegawczych w postaci tymczasowego aresztowania mógł w sposób prawidłowy zabezpieczyć prawidłowy tok postępowania jurysdykcyjnego, które na rozprawie w dniu 25 listopada 2020 roku, z uwagi na zmianę składu prowadzone było od początku. W ocenie sądu odwoławczego środek wolnościowy w postaci dozoru Policji (zastosowany wobec oskarżonego już po wydaniu wyroku), nie spełniłyby wówczas swojego celu określonego w art. 249 § 1 k.p.k., a stopień zagrożenia istniejących obaw dla prawidłowego toku postępowania nie pozwala na przyjęcie, że stosowany środek zapobiegawczy był nieadekwatny czy nazbyt uciążliwy.

Sąd Apelacyjny nie dopatrył się również wystąpienia po stronie oskarżonego okoliczności wskazanych w art. 259 k.p.k., które uzasadniałyby odstępianie od stosowania najsurowszego środka zapobiegawczego w czasie orzekania przez sąd I instancji.

Wobec powyższego, jako że zażalenie nie zawierało argumentów mogących podważyć trafność zaskarżonego rozstrzygnięcia, Sąd Apelacyjny postanowił jak na wstępie.

ZARZĄDZENIE

- odpis postanowienia doręczyć oskarżonemu z pouczeniem o prawomocności i jego obrońcy oraz prokuratorowi;
- zwrócić akta sprawy.

Katowice, dnia 15 grudnia 2020 roku